

Det var på denne baggrund, at indenrigsministeren besluttede, at der skulle nedsættes et udvalg til at undersøge og overveje de gældende kommunale styrelsesformer, herunder eventuelle mellemformer. Samtidig fik udvalget til opgave at overveje, i hvilket omfang de gældende bestemmelser tilgodeser hensynet til den enkelte kommunalpolitikers mulighed for deltagelse og indsigt i de kommunale funktioner uden unødigt tidsmæssig og arbejdsmæssig belastning.

Efter ønske fra blandt andre Kommunernes Landsforening blev det tillige pålagt udvalget at overveje, i hvilket omfang de gældende bestemmelser tilgodeser hensynet til klarhed i kompetence- og ansvarsfordeling mellem de kommunalpolitiske organer (kommunalbestyrelse, økonomiudvalg, stående udvalg, borgmester/rådmænd, udvalgsformænd) og mellem kommunalpolitikere og ansatte, spørgsmålet om kommunalbestyrelsens mulighed for kontrol med og indgriben over for andre kommunalpolitiske organer samt spørgsmålet om koordination mellem forskellige forvaltningsområder. Også spørgsmålet om adgangen til og formerne for delegation både i relation til kommunalpolitiske organer og i relation til det kommunale forvaltningsapparat skulle inddrages i udvalgets arbejde.

En egentlig revision af den kommunale styrelseslov af 1968 var der således ikke lagt op til, men der var tale om en undersøgelse af helt centrale regler i den kommunale styrelse med henblik på en vurdering af kommunestyrets funktionsdygtighed og kommunalpolitikernes arbejdsvilkår på baggrund af de senere års betydelige forandringer i den kommunale virksomhed.

Udvalget har den 20. februar 1980 afgivet sin betænkning: »Kommunale styrelsesformer og kommunalpolitikernes arbejdsvilkår m.v.« (nr. 894/1980) og heri behandlet en lang række styrelsesmæssige problemer. Der er i udvalgets betænkning, kapitel VIII, udarbejdet et udkast til ændring af styrelsesloven, og nærværende lovforslag er i overensstemmelse med udvalgets udkast.

På en række punkter tilsligter lovforslaget en præcisering eller en ajourføring af den gældende lovtæst i overensstemmelse med udviklingen i praksis. Dette gælder især de foreslåede ændringer vedrørende udvalgenes arbejdsform, økonomiudvalgets opgaver og kommunalbestyrelsens formands (borgmesterens) muligheder for indgriben i sagsbehandlingen.

Derimod er der med det foreslåede faste vederlag til kommunalbestyrelsens (amtsrådets) medlemmer tale om en nydannelse. Efter de gældende regler i lovens § 16 om kommunalbestyrelsesmed-

lemmernes vederlæggelse for deltagelse i møder m. v. modtager medlemmerne dels diæter, dels erstatning for tabt arbejdsfortjeneste (dog højst det tredobbelte af det diætbløb, der af indenrigsministeren er fastsat for møder af ikke over 4 timers varighed). Ved en ved lov nr. 128 af 28. marts 1979 gennemført ændring af styrelsesloven blev det fastsat, at erstatningen for tabt arbejdsfortjeneste skulle ydes ved siden af det fastsatte diætbløb, således at der ikke som hidtil i erstatningen for den tabte arbejdsfortjeneste skulle ske fradrag for den udbetalte diætbløb. For så vidt betød denne lovændring, at der blev indført en form for begrænset lønordning for deltagelse i møder m. v.

Indførelsen af et fast vederlag vil blandt andet betyde, at det enkelte medlem får bedre mulighed for at disponere sin arbejdsituation, herunder overveje deltidsansættelse, vikar, børnepasning m.v.

Endvidere vil et fast vederlag muliggøre, at der kan gives kommunalbestyrelsens medlemmer godtgørelse for forskellige former for nødvendig indsats, som der ikke er mulighed for at tilgodese efter diætregerne. Som eksempler kan nævnes forberedelse til møder i kommunalbestyrelse og udvalg, visse tilsynsopgaver samt deltagelse i borgermøder og gruppemøder m.v.

Udvalget har dog ikke i sin betænkning diskuteret størrelsen af det faste vederlag, da dette spørgsmål faldt uden for udvalgets kommissorium. Efter udvalgets udkast og lovforslaget vil det påhvile indenrigsministeren at fastsætte nærmere regler om ydelsen af vederlaget, herunder om vederlagets størrelse.

En anden og væsentlig nydannelse er forslaget om, at der indføres adgang til i amtskommunerne og de større kommuner i øvrigt at vælge et såkaldt mellemformsstyre, der dog i det væsentligste bygger på det traditionelle udvalgsstyre. Forskellene – og dermed tilnærmelsen til magistratsstyre – består i, at udvalgsformændene vælges ved forholdstalsvalg og for hele valgperioden, samt at udvalgsformændene ligesom borgmesteren er fødte medlemmer af økonomiudvalget, der enten kan være begrænset til disse medlemmer eller være suppleret med et yderligere antal kommunalbestyrelsesmedlemmer. I sammenhæng hermed er der i bestemmelsen herom, forslaget til ny § 65, optaget hjemmel til i styrelsesvedtægterne for de pågældende kommuner at fastsætte regler om vederlag, efterløn og pension til disse udvalgsformænd.

Lovforslaget herom bygger således i vidt omfang på Amtsrådsforeningens ovenfor nævnte udtalelser om, at udvalgsformændenes forøgede ar-